

Okradená Plzeň 1953

Pojď se pomocí obrázků a multimédií seznámit s tím, jak Plzeň prožívala události roku 1953.

ČESKOSLOVENSKO V 50. LETECH

Od 50. let vládli v Československu komunisté, avšak nikoliv ve prospěch občanů. Důležité pro ně byly zájmy Sovětského svazu, který se chystal na válku proti západním zemím.

Zjisti, proč se Československo podřizovalo Sovětskému svazu a jaké to mělo následky.

VPŘED DO KATASTROFY

Zbrojení a přípravy na válku znamenaly velkou zátěž pro československou ekonomiku. Ta sice podle oficiální propagandy vzkvétala, ale ve skutečnosti se dostala do hluboké krize.

Zjisti, jak se v Československu hospodařilo a proč došlo k měnové reformě.

PREZIDENT LHÁŘ

Komunisté chtěli vyřešit vše tím, že provedou měnovou reformu, která v podstatě znamenala okradení občanů o jejich úspory. Prezident Zápotocký se snažil zabránit počínající panice, a tak do rozhlasu prohlásil, že měna je pevná a reforma nebude.

Seznam se s prezidentem Antonínem Zápotockým a zjisti, jak se zachoval k občanům Československa.

REFORMA ZAČÍNÁ 1. ČERVNA 1953!

Rozhodnutím komunistické strany a vlády Československé republiky ze dne na den výrazně klesla hodnota větších úspor občanů. Komunisté tak občany Československa doslova okradli o podstatnou část jejich našetřených peněz.

PRAVDA

ORGÁN KRAJSKÉHO VÝBORU
KSČ V PLZNI

PROLETÁRI VŠECH ZEMÍ,
SPOJTE SE!

Úterý
2. června
1953

Číslo 44
Ročník XXVIII

Cena
40 hal.

Měnová reforma a zrušení lístkového systému bylo provedeno v zájmu všech pracujících

1. červen 1953 zůstane zapsán jako důležitý mezník v životě našeho lidu na jeho cestě k bohatému a šťastnému životu, na jeho cestě k socialismu. Všichni poctiví občané našeho kraje, všichni, kteří milují svou lidově demokratickou

sových organizací atd. Zvláště výrazně hovoří o této reformě v rezoluci, která byla přijata na celozávodní schůzce všech zaměstnanců MJD ve Zbůchu. Právě

Podívej se, jak byly v době reformy přepočítávány úspory na vkladních knížkách občanů.

LÍSTKY ZRUŠENY

Zároveň s měnovou reformou byl zrušen přidělový systém zavedený za války, kdy bylo možné určité množství zboží koupit za nižší ceny. Ceny byly od té doby jednotné.

Zjisti, jak a proč fungoval prodej vybraných druhů zboží na lístky.

PLZEŇ PROTESTUJE

Plzeňané, zejména škodováci, se cítili podvedeni a okradeni. Chtěli zpět své peníze, a tak demonstrovali na různých místech v Plzni.

Podívej se, jak probíhaly plzeňské protesty proti měnové reformě.

PLZEŇSKÁ DEFENESTRACE

Demonstranti vyslali na radnici své zástupce. Dva z nich však byli okamžitě zatčeni. To vyvolalo všeobecné rozhořčení a demonstranti následně na radnici zaútočili.

Zjisti, jak probíhal útok demonstrantů na radnici a jak nakonec dopadl.

ZNIČENÍ MASARYKOVA POMNÍKU

Obětí reformy se stal i pomník prezidenta Masaryka. V noci na 2. června 1953 komunisté pomník rozbili a posléze roztavili. V oficiálním sdělení ovšem tvrdili, že pomník strhl „rozhněvaný lid“.

Seznam se se zajímavou historií tohoto pomníku a zjisti, proč byl komunistům trnem v oku.

O protestech proti měnové reformě se muselo mlčet. Komunisté naopak tvrdili, že pracující přijali reformu s nadšením a na plzeňských ulicích provolávali slávu komunistickým funkcionářům.

Mohutná manifestace souhlasu plzeňských pracujících s provedením měnové reformy a se zrušením lístkového systému

V pondělí v odpoledních hodinách vyšli plzeňští pracující do ulic, aby vyjádřili svůj souhlas s usnesením strany a vlády o provedení peněžní reformy a o zrušení lístků na potravinářské a průmyslové zboží. V dlouhém průvodu, který se rozlil po celé šíři ulic, v čele s vlajkami a obrazy soudruha Zápotockého a Malenkova, procházeli plzeňští pracující v mohutném proudu sebevědomé síly ulicemi města, dávající jasně najevo, že jsou pohotově bdít nad tím, aby usnesení strany a vlády o měnové reformě bylo do písmene splněno, že jsou připraveni smést každého, by se provádění tohoto opatření pokoušel brzdit a rušit.

At' žije KSČ! At' žije soudruh Zápotocký! At' žije Sovětský s
burácelo nadšené volání z tisíců a tisíců hrdel účastníků průvodu

Zjistí, proč se o protestech proti měnové reformě nesmělo mluvit a jak komunisté manipulovali s veřejným míněním.

TREST ZA PROTEST

Aktivní účastníci demonstrací byli odsouzeni v politických procesech. O rozsudku ovšem nerozhodoval soud, ale vedení komunistické strany.

Zjisti, jak komunisté potrestali účastníky plzeňských protestů.

PRÝ BUDE LÍP...

Ceny sice zdánlivě klesly, avšak vzhledem k poklesům mezd bylo zboží ve skutečnosti dražší a navzdory tvrzení propagandy přetrvával jeho nedostatek.

Od roku 1993 uděluje město Plzeň Cenu 1. června za přínos k prosazení principu demokracie a obhajobu lidských práv.

Vydalo město Plzeň, 2023

© Miroslav Breitfelder, Zlata Hokrová, Lucie Rohlíková, Jan Topinka, 2023

Illustrations © Rufina Bazlova, 2023

Zdroj pro kresbu lístků na zboží – archiv Miloslav Krist

Město **Plzeň**

